

ePooki

OULUN AMMATTIKORKEAKOULUN TUTKIMUS- JA KEHITYSTYÖN JULKAISUT ISSN 1798-2022

ePooki 86/2020

Koulutusviennistä uutta elinvoimaa ja innovaatioita – katsaus koulutusvientiin Suomessa ja Pohjois-Pohjanmaalla

Hokkanen Laura, Haukkamaa Jussi

2.11.2020 ::

Suomen koulutusvienti on kasvussa, kun suomalainen koulutusosaaminen herättää kiinnostusta sekä kysyntää maailmalla. Samalla koulutusvienti avaa mahdollisuuksia kehittää Oulun ja Pohjois-Pohjanmaan alueen liiketoimintaa, elinvoimaa ja työllisyyttä. Oulusta ja Pohjois-Pohjanmaalta löytyy monipuolista koulutusviennin tuote- ja palvelutarjontaa sekä aktiivista yhteistyötä yritysten ja oppilaitosten välillä. Alueellinen PINO Network -koulutusvientiverkosto on tukenut Pohjois-Pohjanmaan koulutusviennin kehittämistä vuodesta 2017 alkaen kooten mukaan noin 60 yritystä ja oppilaitosta.

PINO Network -vientiverkosto käynnistettiin vuonna 2017 koulutusviennin kehittämiseksi Pohjois-Pohjanmaalla pohjautuen oululaisten oppilaitosten yhteisiin aluekehittämishankkeisiin. Verkoston nimi juontaa juurensa sanoista *pohjoisen innovaatio*, ja verkosto pyrkii kokoamaan alueen julkiset ja yksityiset koulutusviennin toimijat yhteiseen tarjontaan eli "yhteen pinoon". Tällä hetkellä PINO Network-verkoston jäsenenä on jo noin 60 yritystä ja oppilaitosta.

PINO Networkin käynnistämistä ja toimintaa on rahoittanut vuosina 2017–2020 kolme alueellista hanketta: KAAKAO – Koulutusviennin kasvu ja kansainvälistyminen Pohjois-Pohjanmaalla (EAKR), KOOKOS – Koulutusorganisaatioiden koulutusviennin innovaatiotoiminnan kehittäminen Pohjois-Pohjanmaalla (EAKR) ja KAHVI – Koulutusviennin alueellisen osaamisen vahvistaminen (ESR). Kolmen hankkeen toteuttajina ovat olleet Oulun ammattikorkeakoulu, Oulun yliopisto, Diakonia-ammattikorkeakoulu, Koulutuskuntayhtymä OSAO ja Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalvelut. Hankkeita ovat rahoittaneet Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus.

Koulutusviennin valmiuksia on kehitetty Pohjois-Pohjanmaalla monipuolisin toimenpitein. Niihin ovat kuuluneet muun muassa:

- koulutusviennin PINO Network -verkoston rakentaminen tapahtumien ja tiedottamisen avulla,
- toimijakartoitukset muun muassa kohdemarkkinoiden sekä kehittämis- ja yhteistyötarpeiden osalta,
- vientiosaamisen tukeminen klinikoiden ja koulutusten avulla,
- tuotekehityksen tukeminen muun muassa yhteiskehittämisen sekä opinnäytetöiden avulla,
- kohdemarkkinatuntemuksen lisääminen koulutuksen ja vierailujen avulla,
- koulutusviennin tuotteiden ja palveluiden vientipilotoinneilla kiinnostuksen testaamiseksi kohdemarkkinoilla,
- koulutusvientiä edistävien vierailujen organisointi Oulun alueelle (kuva 1),
- verkostoituminen kansallisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa sekä
- Oulun alueen koulutusorganisaatioiden koulutusviennin yhteistyömallin selvittämisellä.

Tässä artikkelissa esitellään näkymiä koulutusviennin käsitteisiin, tarjontaan, keskeisiin kohdemarkkinoihin ja vahvuuksiin sekä kehittämistarpeisiin kansallisesti, mutta myös Pohjois-Pohjanmaan näkökulmasta.

KUVA 1. Kansainvälinen koulutusalan asiantuntijaryhmä Arctic Education Forum -tapahtumassa Nallikarissa Oulussa helmikuussa vuonna 2020 (kuva: Petteri Löppönen/Lumo Image)

Mitä on koulutusvienti?

Koulutusvienti on laaja käsite sisältäen erilaisia määritelmiä ja näkemyksiä [\[1\]](#) [\[2\]](#). Yleisesti ottaen koulutusvienti käsitteenä sisältää ajatuksen, että suomalainen koulutustarjonta on kansalliset rajat ylittävää ja maksullista [\[3\]](#). Schatz [\[4\]](#) näkee koulutusviennin Suomen kontekstissa koulutukseen liittyvän tiedon, välineistön ja suomalaisen koulutusosaamisen, koulutusohjelmien ja -tutkintojen myynniksi toiseen maahan toteutuksen tapahtuessa joko Suomessa tai ulkomailla. Koulutusviennin tiekartassa 2020–2023 [\[5\]](#) koulutusvienniksi määritellään kaikki koulutukseen, koulutusjärjestelmään tai osaamisen siirtoon pohjautuva liiketoiminta, josta ulkomainen taho maksaa.

Suomalainen koulutusvienti sisältää moninaisuudessaan esimerkiksi opetuspalveluita, konsultointipalveluita, tutkintoon johtavia koulutuksia, tilauskoulutuksia, koulutusmatkailua ja teknologisia ratkaisuja [\[1\]](#) [\[6\]](#) [\[7\]](#). Heterogeenisen toimintakentän vuoksi koulutusviennin käsite ei ole tarkasti jäsentynyt [\[1\]](#), mikä myös vaikeuttaa koulutusviennin tilastointia [\[6\]](#). Koulutusvienti-käsitteen rinnalla on käytetty myös muita käsitteitä, kuten koulutusosaamisen vienti (esim. [\[6\]](#)) sekä ”monikansallinen koulutus” (englanniksi transnational tai cross-border education) [\[7\]](#).

Tässä artikkelissa koulutusvienti ymmärretään laajasti, kuten PINO Networkin toiminnassakin: *koulutusviennillä tarkoitetaan kaikkien koulutukseen ja oppimiseen liittyvien tuotteiden ja palveluiden myyntiä maksajan ollessa ulkomainen taho ja toteutuksen tapahtuessa Suomessa, ulkomailla tai tietoverkossa.*

Koulutusviennin motiiveja on useita. Usein koulutusviennin perusteena on siitä saatava taloudellinen hyöty (esim. [\[4\]](#) [\[8\]](#) [\[9\]](#)). Koulutusvienti myös tukee suomalaisen koulutusjärjestelmän, koulutuspalveluiden ja toimijoiden osaamisen kehittämistä laajasti [\[8\]](#) [\[10\]](#). Lisäksi koulutusviennin toimenpiteitä voi perustella suomalaisen osaamisen korkealla laadulla ja kansainvälisen toiminnan monipuolistumisella [\[1\]](#), hyvien käytäntöjen jakamisella [\[8\]](#) ja mahdollisuudella tukea koulutusta kehittyvissä maissa [\[9\]](#). Myös opetushenkilöstön

urakiertomahdollisuuksien lisääntyminen ja asiantuntemuksen laajentaminen ovat motiiveja koulutusviennin kehittämiselle.

Suomalaisen koulutusviennin tuotteita ja palveluita

Suomen koulutusviennin rakenne on erilainen verrattuna erityisesti englanninkielisiin maihin. Kansainvälisesti tarkasteltuna valtaosa koulutusviennistä muodostuu korkeakouluopiskelijoille myytävistä tutkinnoista [11] [12]. Suomessa tilanne on ollut toinen koulutuksen tapahtuessa pääasiassa suomeksi ja ollessa pääosin maksutonta [4]. Lakimuutoksen myötä suomalaisille korkeakouluille tuli mahdolliseksi periä lukuvuosimaksuja EU- ja ETA-maiden ulkopuolisilta opiskelijoilta vuoden 2016 alusta lähtien ja elokuusta 2017 alkaen nämä lukuvuosimaksut tulivat pakollisiksi korkeakouluille [13]. Toisella asteella on myös kiinnostusta ja valmiuksia tutkintomyyntiin. Nykyisin ammatillisella toisella asteella tutkintomyynti on toistaiseksi mahdollista vain kokeiluluontoisesti erityisluvalla. Lukioasteen tutkintomyynnissä on valmistelussa ensimmäisiä kokeiluja muun muassa Oulussa.

Suomen koulutusvientä perustuu paljolti perusopetuksen vetovoimaan PISA-menestyksen vuoksi. Tämä seikka myös poikkeaa koulutusviennin englanninkielisten maiden tarjonnasta, jossa painottuvat korkeakoulujen tutkintomaksuihin. Toisaalta perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen vienti sellaisenaan on kuitenkin haastavaa niiden ollessa vahvasti sidoksissa suomalaisen yhteiskuntaan, arvoihin ja hyvinvointijärjestelmään [11] [4].

Edellä mainituista syistä johtuen koulutusviennissä on tuotteistettu laajasti erilaisia palveluita ja tuotteita kaikilla koulutusasteilla. Suomalaisen koulutusviennin tuotteiden skaala on laaja sisältäen muun muassa koulutusmatkailua, koulutusteknologioita ja kouluprojekteihin osallistumista ulkomailla [4]. Koulutusviennin tiekartan [5] mukaan Suomesta tiedustellaan laajasti erilaisia palveluita. Kysytyimpiä palveluita ovat muun muassa opettajien ja rehtoreiden täydennyskoulutus sekä opettajankoulutus, koulutuksen kehittämiseen liittyvät palvelut, oppimateriaalit ja oppimisympäristöt, korkeakoulujen tutkintoon johtava vieraskielinen koulutus, asiantuntija- ja leirikouluvierailut suomalaisiin kouluihin, ammatillinen koulutus ja tutkinnot, opetussuunnitelmatyön konsultointi, opetusteknologiat ja digitaaliset innovaatiot sekä arviointiin liittyvät asiantuntijapalvelut. Alalääkkölä [14] toteaa korkeakoulujen kesken olevan kiinnostusta erityisesti toimintamalleihin, kuten opetussuunnitelmatyöhön, pedagogisiin ratkaisuihin, oppimisen tukeen, yhteisopettajuuteen, arviointiin tai koulutusjärjestelmän rakenteeseen.

Valmiiden ratkaisujen viemisen lisäksi koulutusviennissä voi olla kyse tuotteen tai palvelun rakentamisesta yhdessä asiakkaan kanssa [15]. Valmiiden koulutuspakettien sijaan strategiana voi olla lokalisointi, jossa viedään paikallisten tarpeiden mukaan sovellettavissa olevia ja paikallista osaamista yhdistäviä ratkaisuja [16]. Koulutusviennin tiekartassa 2020–2023 [5] määritellään 14 erilaista koulutusviennin palvelualueutta (kuvio 1).

KUVIO 1. Suomalaisen koulutusviennin palvelualueet [1]

Vuonna 2016 tehdyn raportin mukaan Oulun seudun koulutusviennin tuotteisiin kuuluvat esimerkiksi oppimisympäristöjen rakentaminen ja kehitys, opetushenkilöstön täydennyskoulutus, ICT-ratkaisut ja -sovellukset, konsultointi ja koulutuksen kehittämisen asiantuntemus sekä koulutusvierailut [12]. Palveluiden ja tuotteiden tarjooma on laajentunut merkittävästi vuosien 2017–2020 aikana.

PINO Networkin [\[17\]](#) (video 1) jäsenten tarjooma on monipuolista ja voidaan luokitella kuuteen kategoriaan: opetuksen ja oppimisen materiaalit ja työkalut, oppimisympäristöt ja infrastruktuuri, tutkinto-ohjelmat ja kurssit, koulutusvierailut, kehittämis- ja konsultointipalvelut sekä muut koulutustuotteet ja -palvelut.

VIDEO 1. PINO Network (Hauki Media) [\[21\]](#)

Koulutusviennin liiketoimintaa ja kohdealueita

Tällä hetkellä koulutusvientiä harjoittaa Suomessa noin 300 yritystä ja koulutusorganisaatiota. Education Finland arvioi Suomen koulutusviennin liikevaihdon vuonna 2019 olevan noin 385 miljoonaa euroa koulutusviennin kasvuhjelman jäseniltä kerättyjen tietojen perusteella. Vastaava liikevaihto oli vuonna 2014 noin 260 miljoonaa euroa [\[5\]](#) [\[18\]](#) (kuvio 2).

KUVIO 2. Suomalaisen koulutusviennin liikevaihdon kasvu 2014–2019 ^[3]

Koulutusviennin tiekartassa tavoitteeksi linjataan, että koulutusviennin arvo olisi miljardi euroa vuonna 2030. Tavoite edellyttää yhteistyötä, pitkäjänteistä kehittämistä ja uudenlaisia arvoketjuja ^[5]. Kangasniemen ^[18] mukaan on hyödyllistä nähdä liikevaihdon kehittyminen, ja on myös tärkeää keskustella ja ymmärtää liikevaihdon, kannattavuuden ja arvonluonnin eroavaisuudet alan kehityksen tunnuslukuina.

Vahvaa mielenkiintoa suomalaiselle koulutusosaamiselle löytyy erityisesti Latinalaisesta Amerikasta, Persianlahden alueelta, Kaakkois-Aasiasta, Kiinasta, Etelä-Afrikasta ja Intiasta ^[5]. Vuonna 2015 tärkein suomalaisten koulutusvientirytysten vientialue oli Tekesin toteuttaman kyselyn ^[19] mukaan Eurooppa, kun taas kasvavaa kiinnostusta oli tuolloin näkyvissä erityisesti Lähi-Itää ja Aasiaa kohtaan. Yksittäisistä vientimaista kiinnostavin oli Kiina.

Oulun seudun toimijoille vuonna 2016 kohdistetussa kyselyssä ^[12] pääkohdemarkkinoiksi nousivat Kiina ja Ruotsi. Vuosina 2017–2019 toteutetuissa kartoituksissa PINO Networkin jäsenille erityisen kiinnostavia kohdemarkkina-alueita ovat olleet Gulfin alue, Kiina, Intia, Kaakkois-Aasia ja Eurooppa. Vuoden 2019 PINO Networkin kyselyssä kiinnostuksen kohteiksi viennille nousivat myös Afrikka, Latinalainen Amerikka sekä Venäjä ja sen lähialueet ^[20].

Suomalaisen koulutusviennin vahvuudet ja kehittämistarpeet

Suomen maine koulutusosaamisessa ja oppimistuloksissa on edelleen hyvä ja kansainvälinen kiinnostus suomalaista koulutusta kohtaan on vahvaa ^{[16] [1] [10]}. Kiinnostuksen taustalla on muun muassa Suomen menestyminen koulutukseen, elämänlaatuun ja yhteiskunnan toimivuuteen liittyvissä arvioinneissa, erityisesti PISA-tutkimuksissa ^{[16] [8] [1] [11] [4]}. Suomalaisen koulutuksen laatua on selitetty muun muassa koulutuksen tasa-arvolla, opettajien koulutuksella ja vahvalla ammattitaidolla, koulujen ja opettajien autonomialla sekä opettajien arvostuksella ^{[8] [4] [9]}. Suomalaisilla koulutusorganisaatioilla on kokemusta toimia kansainvälisessä ympäristössä, kandidaatti- ja maisteriohjelmia toteutetaan englanniksi ja lisäksi organisaatio- ja yksilötasolla löytyy paljon osaamista muun muassa liiketoiminnan, myynnin, kansainvälistymisen, sopimusten hoitamisen, kulttuurierojen, asiakkaan tarpeen ymmärtämisen sekä kielitaidon suhteen ^[2]. Oulun alueen vahvuuksia koulutusviennin suhteen ovat alueen pedagoginen tutkimus ja asiantuntemus sekä alueen yritysten kansainvälinen osaaminen. Oulun alueella on myös useita koulutusorganisaatioita ja paljon startup-yrityksiä. ^[12]

Toisaalta suomalaisen koulutusviennin kehittämisessä tulee huomioida sitä koskevat haasteet. Yksi selkeästi tunnistettu haaste koulutusviennille on yhteistyön puute eri toimijoiden välillä ^{[8] [10] [21]}. Harvoin yhdellä organisaatiolla on kaikki koulutusviennin tarvittava osaaminen ^[2] ja yhteistyöllä resursseja voidaan yhdistää ja

omaa osaamista täydentää [\[22\]](#). Yhteistyötä tarvitaan suomalaisten toimijoiden välillä, kansainvälisesti [\[10\]](#), saman sekä eri koulutusasteen organisaatioiden välillä ja julkisten sekä yksityisten organisaatioiden välillä [\[22\]](#). Koulutusvienti tarvitsee tehokasta koordinaatiota myös kansallisella tasolla [\[23\]](#).

Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa voi auttaa selviämistä myös muista haasteista [\[2\]](#). Kehittämiskohteita on tunnistettu esimerkiksi kansainvälisessä markkinoinnissa ja myynnissä, investoinneissa, resurssissa, koulutusvientiin sitoutumisessa strategisella tasolla, henkilöstön liiketoimintaosaamisessa, rahoituksessa ja rahoitusinstrumenttien hyödyntämisessä, tuotteiden tunnistamisessa, tuotteistamisessa, skaalattavuudessa, kohdemaan kielitaidossa, markkinointitutkimuksessa, henkilöstön mahdollisuuksissa osallistua koulutusviennin tehtäviin muiden työtehtävien ohella, lainsäädännön asettamisessa rajoituksissa ja koulutusviennin tutkimuksessa sekä tilastoinnissa [\[23\]](#) [\[12\]](#) [\[2\]](#) [\[8\]](#) [\[1\]](#) [\[10\]](#) [\[4\]](#) [\[21\]](#).

Pohjois-Pohjanmaalla on voitu vastata useisiin edellä mainittuihin haasteisiin PINO Network -koulutusvientiverkoston kautta. Se on tiivistänyt alueen toimijoiden keskinäistä yhteistyötä sekä edistänyt niiden verkostoitumista alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti. Esimerkiksi kansainvälisistä tapahtumista ja kansainvälisiltä kontakteilta on välitetty kysyntää ja tiedustelua suoraan verkoston jäsenille. Myös Ouluun suuntautuvia kansainvälisiä koulutusalan vierailuja on tuettu. PINO Network on liittynyt aktiivisesti mukaan kansalliseen Education Finland -ohjelman verkostoon ja kansainväliseen Worlddidac-koulutusviennin kauppajärjestöön. Koulutuksilla ja klinikoilla on pystytty nostamaan muun muassa tuotteistamiseen, myyntiin, markkinointiin, kohdemarkkinoiden tuntemiseen ja rahoitukseen liittyvää vientiosaamista erityisesti alueen toimijoille.

Koulutusviennin alueellinen yhteistyö tuo työtä ja elinvoimaa

Suomalaisen koulutukseen liittyvän osaamisen erinomainen maine ja vahva kansainvälinen mielenkiinto avaa myös Pohjois-Pohjanmaan alueelle mahdollisuuksia luoda koulutusviennin kautta menestyvää liiketoimintaa, elinvoimaa ja työpaikkoja. Tätä tukevat osaltaan muun muassa Oulun alueen koulutusvientitoimijoiden monipuolinen tuote- ja palvelutarjonta sekä Oulun alueen matkailustrategia 2018–2023, jossa nostetaan koulutusmatkailu yhdeksi kasvualueeksi [\[24\]](#). Oulun alueella on tuhansia opetusalan ammattilaisia sekä yli 30 000 toisen asteen ja korkeakoulujen opiskelijaa.

Pohjois-Pohjanmaalla toteutetut koulutusviennin hankkeet ovat osoittaneet selkeästi alueellisen yhteistyön tarpeen ja hyödyt koulutusviennissä. Koulutusviennin kehittämisessä alueellisella yhteistyöllä on merkittäviä hyötyjä, kuten tietotaidon jakamisen, laadukkaan toteutuksen, resurssien kohdentamisen, riskien hallinnan, laajan tarjooman, toimijoiden roolituksen, markkinoinnin, näkyvyyden, myynnin, sopimusten ja rahoituksen kannalta. Koronapandemian myötä alueellisen yhteistyön tarve on matkustusrajoituksista johtuen tullut entistäkin tärkeämmäksi muun muassa markkinoinnissa ja myynnissä. Yhteistyön kehittämisessä on keskeistä pitkäjänteinen ja tiivis yhteistyö alueen yritysten, oppilaitosten, tutkimussektorin ja yrityskehityksen toimijoiden sekä aluekehityksen organisaatioiden kesken.

Uudet markkina-avaukset, tarjouspyynnöt ja toimijoiden toteutuneet asiakasprojektit ovat jo osoittaneet, että Oulun alueella on tarjontaa, motivaatiota ja kykyä luoda koulutusviennin kautta uutta kannattavaa liiketoimintaa yksityisille ja julkisille toimijoille. Yhteistyön avulla voidaan jatkossakin vastata paremmin kasvavaan asiakaskysyntään, luoda uusia koulutusinnovaatioita, työllisyyttä ja hyvinvointia alueen toimijoille sekä hyötyä koulutusviennin asiakkaille ja kaikenikäisille kohdemaiden oppijoille. (Kuva 2.)

KUVA 2. Monikulttuurista koulutusta Oulussa (kuva: Diakonia-ammattikorkeakoulu)

Lähteet

1. ^ [abcdefg](#)Juusola, H. 2016. Lukukausimaksujen hegemoniaa ja myytti PISAsta. Diskursiivinen analyysi kansallisesta koulutusvientikeskustelusta. Tiedepolitiikka 41 (3), 23–34. Hakupäivä 23.9.2020.
<http://urn.fi/URN:NBN:fi:ELE-1780285>
2. ^ [abcde](#)El Cheikh, W. 2015. Productising Finnish education for export: the barriers and enablers of internationalisation. A multiple case study: fifteen members of Future Learning Finland. Aalto University. Opinnäytetyö. Hakupäivä 7.9.2019.
<http://urn.fi/URN:NBN:fi:aalto-201512165789>
3. ^ [Lindberg](#), M. 2011. Suomalaiskansallisia ja EU-agendojen näkökulmia koulutusvientiin ja liikkuvuuteen. Tiedepolitiikka 36 (3), 29–34. Hakupäivä 23.9.2020.
<http://urn.fi/URN:NBN:fi:ELE-1532971>
4. ^ [abcdefgh](#)Schatz, M. 2016. Education as Finland’s hottest export? A multi-faceted case study on Finnish national education export policies. Research Reports of the Department of Teacher Education 389. Väitöskirja. Helsingin yliopiston. Hakupäivä 23.9.2020.
<http://urn.fi/URN:ISBN:ISBN%20978-951-51-2092-2>
5. ^ [abcdef](#)Opetushallitus. 2020. Koulutusviennin tiekartta 2020–2023. Raportit ja selvitykset 2020:8. Hakupäivä 27.7.2020.
<https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut...>
6. ^ [abcj](#)Juntunen, T. 2014. Education export – what does it mean? UAS-Journal. Journal of Finnish Universities of Applied Sciences 3. Hakupäivä 7.9.2020.
<https://uasjournal.fi/tutkimus-innovaatiot/education-export-what-does-it-mean/>
7. ^ [ab](#)Juusola, H. & Nokkala, T. 2019. Katsaus suomalaista koulutusvientiä koskevaan tutkimus- ja selvityskirjallisuuteen vuosilta 2010–2019. Raportit ja selvitykset 2019:11. Opetushallitus. Hakupäivä 3.8.2020.
<https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut...>
8. ^ [abcdefg](#)Jaakkola, F. 2017. Asiantuntijoiden näkemyksiä suomalaisesta koulutusviennistä. Haaste ja mahdollisuus. Helsingin yliopisto. Opinnäytetyö. Hakupäivä 4.9.2020.
<http://urn.fi/URN:NBN:fi:hulib-201704123820>

9. ^^{abc}Vehmanen, E.-S. 2017. Koulutuksesta Suomelle vientivaltti? Puolueiden näkemyksiä koulutusviennistä. Helsingin yliopisto. Opinnäytetyö. Hakupäivä 27.7.2020. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:hulib-201703273484>
10. ^^{abcde}Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2016. Koulutusviennin tiekartta 2016–2019. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2016:9. Hakupäivä 3.7.2019. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-394-1>
11. ^^{abc}Sahlberg, P. 2012. Kuka ostaisi suomalaista koulutusosaamista. Ammattikasvatuksen aikakauskirja 14 (4), 17–27. Hakupäivä 23.9.2020. <https://pasisahlberg.com/wp-content/uploads/2013/01...>
12. ^^{abcde}Delahunty, D. 2016. Educational export in the Oulu Region: Possibilities and Advancement. Julkaisu B:84. Pohjois-Pohjanmaan liitto, Oulu. Hakupäivä 23.9.2020. <https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/file.php?3849>
13. ^^{abcde}Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2018. Kokemuksia lukuvuosimaksujen käyttöön otosta lukuvuonna 2017–2018 – seuranta- ja arviointityöryhmän väliraportti. Hakupäivä 27.7.2020. <https://minedu.fi/documents/1410845/6303486...>
14. ^^{abcde}Alalääkkölä, L. 2017. Koulutusvientiä kiihdytyskaistalla. Lumen-lehti 1. Lapin ammattikorkeakoulu. Hakupäivä 22.9.2020. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201704285693>
15. ^^{abcde}Polso, J. 2015. Voimmeko puhua koulutusviennistä? Kasvatus 46 (4), 411–414. Hakupäivä 23.9.2020. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:ELE-1770958>
16. ^^{abc}Cai, Y., Hölttä, S. & Lindholm, N. 2013. Establishing sub-campuses in China: A Finnish perspective. Journal of Research in International Education 12 (2), 142–154. Hakupäivä 22.9.2020. <http://doi.org/10.1177%2F1475240913482834>
17. ^^{abcde}PINO Network. 2019. PINO Networkin esittelyvideo. Hakupäivä 4.9.2020. <https://www.youtube.com/watch?v=FZvJbZAE2sk>
18. ^^{abc}Kangasniemi, J. 2020. Koulutusviennin tiekartta ja terveiset pääkaupungista. Webinaariesitys. PINO Networkin syyswebinaari: Pinon päällimmäiset ja Back in Business, 1.9.2020. Hakupäivä 4.9.2020. <https://www.pinonetwork.fi/events/2020/8/27/pino-network-verkostotapaaminen>
19. ^^{abcde}Tekes. 2015. Koulutusvienti – Kysely oppimisan yrityksille 2015. Oppimiskasvatus-ohjelma
20. ^^{abcde}Haukkamaa, J. & Suutari, S. 2020. Katsaus PINO Networkiin: Mitä on tavoiteltu, mitä on tavoiteltu? Miten jatketaan? Webinaariesitys PINO Networkin syyswebinaarissa 1.9.2020. Hakupäivä 4.9.2020. <https://www.pinonetwork.fi/events/2020/8/27/pino-network-verkostotapaaminen>
21. ^^{abc}Vallin, F. 2017. Suomalainen koulutusvienti ja sen kehittämisehdotukset. Jyväskylän yliopisto. Opinnäytetyö. Hakupäivä 27.7.2020. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:juu-201704192017>
22. ^^{abc}Harju, E. & Järvinen-Taubert, J. 2014. Koulutusvienti ja verkostoitumisen välttämättömyys. Teoksessa A. Airola (toim.) Koulutusviennillä kansainvälisille markkinoille. Karelia-Ammattikorkeakoulun julkaisuja B:23, 64–68. Joensuu: Grano Oy. Hakupäivä 23.9.2020. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-275-125-6>
23. ^^{abc}Cai, Y., Hölttä, S. & Kivistö, J. 2012. Finnish higher education institutions as exporters of education – are they ready? Teoksessa S. Ahola & D. Hoffman (toim.) Higher education research in Finland: Emerging structures and contemporary issues. Finnish Institute for Higher Educational Research, University of Jyväskylä, 215–233. Hakupäivä 22.9.2020. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-5189-4>
24. ^^{abcde}BusinessOulu. 2018. Oulun seudun matkailustrategia. Oulun toimenpideohjelma 2018–2023. Hakupäivä 3.9.2020. https://www.businessoulu.com/media/2015/matkailustrategia_2018_2023.pdf

Kuvalähteet

1. ^^{abcde}KUVIO 1. Suomalaisen koulutusviennin palvelualueet. Teoksessa Opetushallitus. 2020. Koulutusviennin tiekartta 2020–2023. Raportit ja selvitykset 2020:8. Hakupäivä 27.7.2020. <https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/koulutusviennin-tiekartta-2020-2023>
2. ^^{abcde}VIDEO 1. PINO Network. Teoksessa PINO Network. 2019. PINO Networkin esittelyvideo. Hauki Media. Hakupäivä 4.9.2020. <https://www.youtube.com/watch?v=FZvJbZAE2sk>
3. ^^{abcde}KUVIO 2. Suomalaisen koulutusviennin liikevaihdon kasvu 2014–2019. Teoksessa Kangasniemi, J. 2020. Koulutusviennin tiekartta ja terveiset pääkaupungista. Webinaariesitys. PINO Networkin syyswebinaari: Pinon päällimmäiset ja Back in Business, 1.9.2020. Hakupäivä 4.9.2020. <https://www.pinonetwork.fi/events/2020/8/27/pino-network-verkostotapaaminen>

Metatiedot

Nimeke: Koulutusviennistä uutta elinvoimaa ja innovaatioita – katsaus koulutusvientiin Suomessa ja Pohjois-Pohjanmaalla

Tekijä: Hokkanen Laura; Haukkamaa Jussi

Aihe, asiasanat: alueellinen yhteistyö, jatkuva koulutus, koulutusasteet, koulutusvienti, verkostot

Tiivistelmä: Koulutusvienti käsittää laajasti katsoen kaikkien koulutukseen tai oppimiseen liittyvien tuotteiden ja palveluiden myynnin ulkomaisille ostajille. Suomalaisten koulutusvientituotteiden ja -palveluiden tarjooma on laaja kattaen esimerkiksi koulutusmatkailuun, koulutusteknologiaan, täydennyskoulutuksiin, oppimateriaaleihin, oppimisympäristöihin, tutkinto-opiskeluun ja koulutusalan konsultointiin liittyvät tuotteet ja palvelut.

Suomalaisen koulutusosaamisen erinomainen laatu ja maine luovat hyvän pohjan koulutusviennille ja myös Oulun seudulta löytyy paljon koulutusvientiä tukevaa osaamista ja tarjontaa. Toisaalta koulutusviennin kehittäminen edellyttää kehittämishaasteiden tunnistamista ja niihin vastaamista.

Pohjois-Pohjanmaalla koulutusvientiä on vuodesta 2017 alkaen toteutettu PINO Network - koulutusvientiverkoston kautta aluekehityshankkeiden avulla. Verkosto on koostunut yhteen noin 60 yritys- ja oppilaitostoimijaa. PINO Networkin kautta on muun muassa tiivistetty alueen toimijoiden yhteistyötä, verkostoiduttu koulutusvientitoimijoiden kanssa kansallisesti ja kansainvälisesti, edistetty Ouluun suuntautuvia kansainvälisiä koulutusalan vierailuja ja nostettu alueen toimijoiden vientiosaamista. Koulutusvienti tuo Pohjois-Pohjanmaan alueelle myös jatkossa mahdollisuuksia luoda menestyvää liiketoimintaa, työpaikkoja ja elinvoimaa.

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu, Oamk

Aikamääre: Julkaistu 2020-11-02

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2020101283695>

Kieli: suomi

Suhde: <http://urn.fi/URN:ISSN:1798-2022>, ePooki - Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut

Oikeudet: CC BY-NC-ND 4.0

Näin viittaat tähän julkaisuun

Hokkanen, L. & Haukkamaa, J. 2020. Koulutusviennistä uutta elinvoimaa ja innovaatioita – katsaus koulutusvientiin Suomessa ja Pohjois-Pohjanmaalla. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 86. Hakupäivä xx.xx.xxxx. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2020101283695>.